

PRIJEDLOG PLANA I PROGRAMA ZA DODATAK LIKOVNOJ KULTURI U NASTAVI NA BOSANSKOM JEZIKU ZA ČETVRTI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE SA FONDOM OD 24 ČASA

(U prijedlogu Plana i programa za dodatak likovnoj kulturi na nastavu na BOSANSKOM JEZIKU dat je važeći plan i program Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja koji se primenjuje i u nastavi na bosanskom jeziku. Na samom kraju date su nastavne jedinice koje kroz primjere obrađuju kulturu i umjetnost SANDŽAČKIH BOŠNJAKA, i to u procentu od 30%)

(LIKOVNA KULTURA ZA ČETVRTI RAZRED FOND ČASOVA 72)

SADRŽAJI PROGRAMA:

1. KOLAŽ, FROTAŽ, DEKOLAŽ I ASAMBLAŽ (površinski i trodimenzionalni kolaž)(6+4)

- **Kolaž (dvodimenzionalni – površinski kolaž)**
Pojmovi: kolaž, frotadž, dekolaž, asamblaž
- **Frotadž**
- **Dekolaž (naslojavanje, doctavanje, doslikavanje...)**
- **Asamblaž (trodimenzionalni kolaž, instalacije, prošireni mediji...)**

2. VEZIVANJE OBLIKA U TRODIMENZIONALNOM PROSTORU I U RAVNI (6+4)

- **Komponovanje apstraktnih oblika u prostoru prema položenoj, kosoj ili uspravnoj liniji**
- **Organizacija bojenih oblika u odnosu na ravan u prostoru**
- **Organizacija trodimenzionalnih oblika u prostoru i na ravni**
Pojmovi: akvarel, pastel, tempera

3. SLIKARSKI MATERIJALI I TEHNIKE(6+4)

- **Karakteristike akvarel tehnike**
- **Karakteristike pastelnih boja i kreda u boji (suhi pastel i voštani pastel)**
- **Karakteristike tempera boja**
Pojmovi: materijali i tehnike

4. OSNOVNE I IZVEDENE BOJE(6+4)

- **Crvena + žuta = oranž**
- **Crvena + plava = ljubičasta**
- **Žuta + plava = zelena**
Pojmovi: osnovne boje, izvedene boje

5. LINIJA, POVRŠINA, VOLUMEN, BOJA, PROSTOR(16+8)

- **Linija – prostor**
- **Površina – prostor**
- **Volumen - prostor**
- **Boja – prostor**
- **Linija, površina, volumen, boja – prostor**
Pojmovi: volumen

6.AMBIJENT – SCENSKI PROSTOR(6+4)

- **Idejna rješenja za izradu maski**
- **Izrada maski**
- **Izrada scene**
- **Prijedlogzakoreografiju, muziku, kostim**
- **Izrada scene**
- **Realizacija po grupama ili u cjelini**

Pojmovi: ambijent i scenski prostor

NAPOMENA: Sadržaji programa za nastavu na **bosanskom jeziku** u potpunosti prate sadržaje propisane od strane Ministarstva prosvete Republike Srbije (tu spadaju i svi ciljevi i zadaci kao i standardi propisani od strane Ministarstva).

Nastavne teme kroz koje bi se ostvarivao zakonski maksimum od 30% nastavnih sadržaja, a odnose se na kulturu i umjetnost Bošnjaka su sljedeći:

PRIJEDLOG PLANA I PROGRAMA ZA DODATAK LIKOVNOJ KULTURI U NASTAVI NA BOSANSKOM JEZIKU ZA ČETVRTI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE SA FONDOM OD 24 ČASA

- **KOLAŽ, FROTAŽ, DEKOLAŽ I ASAMBLAŽ (površinski i trodimenzionalni kolaž)(2 časa)**
(Kolaž (dvodimenzionalni – površinski kolaž); komponovanje kolaža sa motivima bošnjačke kulture)
- **VEZIVANJE OBLIKA U TRODIMENZIONALNOM PROSTORU I U RAVNI(2 časa)**
(Komponovanje apstraktnih oblika u prostoru prema položenoj, kosoj ili uspravnoj liniji; komponovanje skulpture sa simbolikom Bošnjaka, šehera, kasabe, sokaka)
- **SLIKARSKI MATERIJALI I TEHNIKE(2 časa)**
(Karakteristike pastelnih boja i kreda u boji (suhi pastel i voštani pastel); motivi bošnjačke kulture)
- **OSNOVNE I IZVEDENE BOJE(2 časa)**
(Osnovne i izvedene boje; prirodni motivi, djela bošnjačkih umjetnika)
- **LINIJA, POVRŠINA, VOLUMEN, BOJA, PROSTOR(10 časova)**
(Linija – prostor, površina – prostor, volumen – prostor, boja – prostor, linija, površina, volumen, boja – prostor; likovnost i motivi bošnjačke kulture kroz likovne elemente)
- **AMBIJENT – SCENSKI PROSTOR(4 časa)**
(Izrada scene, realizacija po grupama ili u cjelini; komponovanje scene za izvedbu folklornih bošnjačkih igara)

Izbor tema se odnosi i na izradu budućih udžbenika ili dodataka za nastavu na bosanskom jeziku i obuhvatala bi primjere od kapitalnog značaja za kulturu Bošnjaka, kao i najznačajnije primjere suvremenog bošnjačkog slikarstva.

Cilj vaspitno-obrazovnog rada u nastavi likovne kulture jeste da podstiče i razvija učenikovo stvaralačko mišljenje i djelovanje u skladu sa demokratskim opredjeljenjem društva i karakterom ovog nastavnog predmeta.

Zadaci:

- razvijanje sposobnosti učenika za opažanje oblika, veličina, svjetlina, boja, položaja oblika u prirodi;
- razvijanje pamćenje, povezivanje opaženih informacija, što čini osnovu za uvođenje u vizuelno mišljenje;
- stvaranje uslova za razumijevanje prirodnih zakona i društvenih pojava;
- stvarati uslove da učenici na svakom času u procesu realizacije sadržaja koriste tehnike i sredstva likovno-vizuelno izražavanja;
- razvijanje sposobnosti za prepoznavanje tradicionalne, moderne, savremene umjetnosti;
- razvijati učenikove potencijale u oblasti likovnosti i vizuelnosti, te mu pomagati u samostalno izražavanju korišćenjem primerenih tehnika i sredstava;
- razvijati ljubav prema vrijednostima izraženim u djelima svih oblika umejtnosti;
- da stvara interesovanje i potrebu za posjećivanjem izložbi, galerija, muzeja i čuvanje kulturnih dobara;
- da osjetljivost za likovne i vizuelne vrijednosti koje stiču u nastavi, primjenjuju u radu i životu;
- razvijati senzibilitet za lijepo pisanje;
- razvijati motoričke sposobnosti učenika.

Operativni zadaci:

Učenici treba da:

- likovno izražavanje učenika u funkciji razvijanja mišljenja i vizuelnog likovnog estetskog senzibiliteta zamedijume, uz korišćenje raznih materijala za komponovanje, pokret u kompoziciji, ornamentiku, prostor, odabiranje slučajno dobijenih likovnih odnosa po ličnom izboru, plakat i likovne poruke kao mogućnostsporazumijevanja;
- uvođenje učenika u različite mogućnosti komunikacija;
- stvaranje uslova za razvijanje svijesti o potrebi čuvanja čovjekove prirodne i kulturne okoline, te aktivnogučestvovanja u kvalitetnom estetskom i prostornom uređenju životne okoline.